

- 1 – Kauce. Jejím složením bylo v Uhrách podmiňováno vydávání novin.
- 2 – V 60. letech 19. století vznikla postupně tři slovenská gymnázia – v Turčianském Sv. Martině, Kláštore pod Znievom a Revúci. Není jasné, které z nich má Štefanovič na mysli.
- 3 – Sibiu v dnešním Rumunsku.
- 4 – MASARYK, T. G. *Česká otázka. Snaby a tužby národního obrození*. Praha 1895, s. 62.
- 5 – Výtčka adresovaná často po roku 1843 ze strany Čechů Ludovitovi Štúrovi a jeho stoupencům za to, že kodifikovali slovenštinu jako spisovný jazyk a definitivně opustili češtinu.

J. Škultéty T. G. Masarykovi
[S. l.], 23. března 1895

/22

Vysokoctěný priateľu!

Z príležitosti takejto vidno, akí sme biedni, ako nemáme ľudí. Bol by som si žiadal odporučať Ti od Augustíního lepšieho spisovateľa, i hŕtal som, radil som sa aj iných, a všetko márne. V Pešti máme niekoľko študentov, ale tí nemajú ešte dostatočných skúseností, ustálených názorov a ani najrozvitejší z nich nevie ešte poriadne písať. Bol by najprimeranejší dr. Ján Wagner, ale ten je teraz v Št[ajerskom] Hradci,¹ u akéhosi ase-kuračného^a ústavu. Naši ľudia sú po dedinách – vzdialení od prúdenia udalostí. Tak po dlhšom hŕtaní (keď ma už trápilo, že Ty môžeš sa mrzeť pre moje otálanie) rozhodol som sa predsa za Augustíního. Písal som mu v stredu (20. t[ohoto] m[esiaca]), tak, aby odpovedal nielen mne, ale súčasne aby sa obrátil k Tebe. Po tieto dni mohol by si teda už mať jeho list – snáď prv než tento môj. Augustíni, ako som už podotkol, spisovateľ nie je najlepší, no to mohol by nahradiť svojou čulosťou; a má tú prednosť, že zná dobre – žijúc v nich – i rumunské pomery. Ponevác ešte nemám od neho odpoveď, dnešnou poštou posielam mu nový, urgujúci list.

A čo je dotyčne jazyka korešpondencií? Augustíni vie po francúzsky, no iste nedostatočne – koncipovať, vysloviť náležite svoju myšlienku sotva bol by v stave.

Z nášho pražského roka minulo už temer šesť mesiacov; ešte štyri, a budete zase u nás. Ty mal si zase tuhú zimu (rozumiem hlavne prácu), no zapadnúť to vari nezapadne bez výsledku dobrého. Ja mal som tisíc chuti registrovať jedno – druhé z tej vojny zamiešať sa – ale zas len tá naša bieda! Českí predplatitelia, o ktorých neviem, akého sú zmysľania v otázkach českých, sú na tento čas finančne veľmi vážni pre Pohľady. Ja prevzal som časopis s deficitom: bez predplatiteľov z Čiech a Moravy, ktorí dávajú ročne vyše 300 zlatých, mal by som veľké kríže. A takáto nesamostatnosť je vlastne ešte najväčšia bieda!! Ale jestli bude Pán Boh pomáhať ešte asi za dva roky, nesnádze tieto prestanú, časopis vymôže si pevnejšie postavenie.

(Také upozornenie, ako ... kotel nemá báj“, „na počátku sila *plá*“, mali by povážiť spolu s Vrchlickým temer všetci českí poeti, počnúc od Sv[atopluka] Čecha. Nič nevedia povedať prosto.)

Ďakujúc Ti za zaujatosť, ktorú dokazuješ oproti nám i hľadáním toho korešpondenta, som so vdečným pozdravením.

Tvoj oddaný
Škultéty

23/III. 1895

DOPIS

AÚTGM, f. T. G. Masaryk, sign. Kor-I-22, k. 690. Originál, rukopis.
JIRÁSEK, J. Z korešpondencie predstaviteľov českého a slovenského národného hnutia na prelome 19. a 20. storočia. In *Historický časopis 17* (1969), č. 2, s. 277-278.

a – Pojišťovacího.

1 – Štýrský Hradec, nemecky Graz.

M. Štefanovič T. G. Masarykovi
Bratislava, 23. března 1895

/23

Velactený pane profesore!

Práve v tú chvíľu som prišiel z Odessy a už aj píšem Augustinymu,¹ v pár dňoch Vám dám určitú odpoveď, myslím že kladnú.²

S výrazom znamenitej úcty

Dr. Štefanovič

23/III 895

DOPISNICE

AÚTGM, f. T. G. Masaryk, sign. Kor-I-22, k. 690. Originál, rukopis. Adresa: Velactený pán Tomáš Masaryk, prof. na českej universite, Praha.

1 – Viz dokumenty 22 a 24.

2 – Viz dokument 22.